

MINISTERIET

SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

PLAKETTEVEJLEDNING

VEJLEDNING TIL OPSÆTNING AF PLAKETTEN
'KULTURARV – FREDET'

INDHOLD

FORMÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE	3
BAGGRUND	4
LOVHJEMMEL	5
LØSNINGER GODKENDT AF FREDNINGSMYNDIGHEDEN	6
Placering	6
Metode til fastgørelse	7
INDSENDELSE AF ANSØGNING	8
KILDER	9

Udgivet af

Slots- og Kulturstyrelsen, Center for Kulturarv, Fredede Bygninger

Redaktion

Lisa Marie Gerdes, Slots- og Kulturstyrelsen

Forsidebillede

Slots- og Kulturstyrelsen

Publiceret november 2020

ISBN 978-87-93942-90-5 (hæfte)

ISBN 978-87-93942-91-2 (pdf)

1

FORMÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

FORMÅL

Formålet med denne vejledning er at gøre det lettere for ejere af fredede bygninger at opsætte plaketten 'KULTURARV – FREDET' og samtidig lette sagsbehandlingen af byggesager i de fredede bygninger.

ANVENDELSESOMRÅDE

Vejledningen beskriver løsninger til opsætning af plaketten 'KULTURARV - FREDET', der på forhånd er godkendt af fredningsmyndigheden. Disse løsninger kan benyttes uden at ansøge fredningsmyndigheden om tilladelse, der derved på forhånd er givet med udsendelsen af denne vejledning.

2

BAGGRUND

HVEM STÅR BAG PLAKETTEN?

Plaketten til de fredede bygninger er skabt af Historiske Huse, som er et formaliseret samarbejde mellem Bygnings Frednings Foreningen (BYFO), Foreningen Bevaringsværdige Bygninger og Bygningskultur Danmark. Historiske Huse er en interesseorganisation, der er skabt af private ejere af fredede bygninger (BYFO), private ejere af bevaringsværdige bygninger (Foreningen Bevaringsværdige Bygninger) samt en paraplyorganisation for institutioner, fonde og interesseorganisationer med interesse for at informere den brede befolkning om dansk bygningskultur (Bygningskultur Danmark).

Medlemmer af BYFO kan købe plaketten, som er designet af Jørgen Overbys Tegnstue, hos Historiske Huse.

HENVISNING

Find Historiske Huses hjemmeside på historiskehuse.dk

3

LOVHJEMMEL

BEKENDTGØRELSE AF LOV OM BYGNINGSFREDNING OG BEVARING AF BYGNINGER OG BYMILJØER

Ifølge LBK nr. 219 af d. 6. marts 2018, Bekendtgørelse af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer (Bygningsfredningsloven), § 10, stk. 1, kræver alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning tilladelse fra Kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Det samme gælder skiltning på facader og tagflader.

Ifølge LBK nr. 219 af d. 6. marts 2018, Bekendtgørelse af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer (Bygningsfredningsloven), § 10, stk. 2 kan en tilladelse til bygningsarbejder gøres betinget af gennemførelse af yderligere foranstaltninger, som ikke er omfattet af ansøgningen.

BEKENDTGØRELSE OM HENLÆGGELSE AF OPGAVER OG BEFØJELSER TIL KULTURARVSSTYRELSEN

Ifølge BEK nr. 1442 af d. 12. december 2010, Bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kulturarvsstyrelsen (i dag Slots- og Kulturstyrelsen), § 1, er det Slots- og Kulturstyrelsen, der varetager administrationen af bygningsfredningsloven. Det er derfor styrelsen, der er fredningsmyndighed træffer afgørelse i byggesager i de fredede bygninger.

HENVISNINGER

Find bygningsfredningsloven på retsinformation.dk

Find bekendtgørelsen på retsinformation.dk

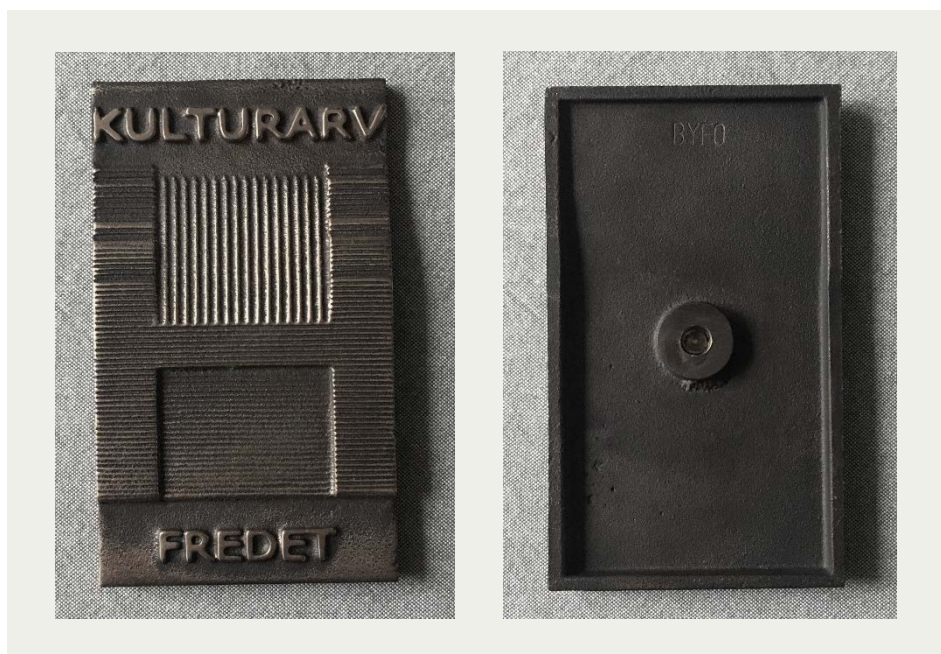
VEJLEDNINGENS RETSVIRKNING

Denne vejledning er jf. bygningsfredningslovens § 10, stk. 1 og Bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kulturarvsstyrelsen (i dag Slots- og Kulturstyrelsen) at anse for en tilladelse til opsætning af den specifikke plakette 'Kulturarv – Fredet', under betingelse af at plaketten opsættes som anvist i denne vejledning, jf. bygningsfredningslovens § 10, stk. 2.

4

LØSNINGER GODKENDT AF FREDNINGSMYNDIGHEDEN

Plaketten skal opsættes på både æstetisk og teknisk holdbar vis. Derfor indeholder dette afsnit om løsninger både en beskrivelse af mulige placeringer og metoder til fastgørelse. Både en af de beskrevne placeringer og metoder til fastgørelse skal være opfyldt, for at løsningen kan anses for forhåndsgodkendt af Slots- og Kulturstyrelsen.

Forside og bagside af plaketten, 'KulturArv – Fredet'.

Tegnet af Jørgen Overbys Tegnestue.

PLACERING

Plaketten kan placeres følgende steder:

- På plane facader til højre eller venstre for portåbninger
- På plane lodrette overflader til højre eller venstre for indgangen i havemure
- På plane facader til højre eller venstre for en indgangsdør, både lige på facaden og i murfalsen, hvis denne er mere end tre gange så dyb som plakettens bredde

Plaketten skal desuden placeres i omtrentlig samme højde som evt. dørgreb. I bindingsværksfacader skal plaketten placeres tæt på tavlets hjørne, 20-50 mm fra tavlets møde med bindingsværket.

Plaketten må ikke placeres på detaljerige facader uden yderligere dialog med Slots- og Kulturstyrelsen.

METODE TIL FASTGØRELSE

Plaketten kan fastgøres i en fuge i murværket/tavlet på følgende vis:

- Ved forboring, indsættelse af rawplug og fastskrining af gevindstang
- Ved forboring og fastgørelse af gevindstang i samme mørteltype som den eksisterende

---

ORDFORKLARING

Et gericht er det profilerede stykke træ, som sidder rundt om døren og skjuler åbningen mellem karm og væg.

Vigtigt for begge metoder til fastgørelse er, at plaketten igen kan nedtages uden at beskadige originalsubstans som tømmer i bindingsværk og teglsten i murede bygninger.

Plaketten må ikke fastgøres i materialer med en høj grad af autenticitet såsom natursten som sandsten og marmor eller i karme, gericht og indfatninger i træ.

Hvis det ikke er muligt at fastgøre plaketten på en af ovenstående placeringer med en af ovenstående metoder til fastgørelse, kan man fastgøre den på en lav træstolpe for an bygningen, hvis nedgravningen af stolpen ikke fjerner dele af en fredet belægning.

5

INSENDELSE AF ANSØGNING

HVORNÅR OG HVORDAN SKAL JEG INSENDE EN ANSØGNING?

Hvis det ikke er muligt at opsætte plaketten med de beskrevne metoder og/eller på de beskrevne placeringer, skal du sende en formel ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder til Slots- og Kulturstyrelsen. Kontakt os gerne, inden du sender ansøgningen. Så hjælper vi med at finde en passende placering og metode til fastgørelse, så også din fredede bygning kan få en plakette opsat.

HENVISNING

Find ansøgningsformularen på slks.dk

Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af de arbejder, som ønskes udført, og vil typisk bestå af fotografier/tegninger og en beskrivelse af metode til fastgørelse.

6

KILDER

Historiske Huse. Historiske Huses hjemmeside. Hentet fra *Plaketter til historiske huse*: <https://historiskehuse.dk/plaketter-historiske-huse/>

Kulturministeriet. (12. december 2010). *Bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kulturarvsstyrelsen*. Hentet fra Retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2010/144>

Kulturministeriet. (5. februar 2013). *Bekendtgørelse om iværksætning af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning*. Hentet fra Retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2013/15>

Kulturministeriet. (6. marts 2018). *Bekendtgørelse af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer*. Hentet fra Retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/219>

PLAKETTEVEJLEDNING

Vejledning til opsætning af plaketten 'Kulturarv – Fredet'

November 2020

Publikationen er udarbejdet af Fredede Bygninger, Center for Kulturarv i Slots- og Kulturstyrelsen

Kontakt: bygogplan@slks.dk

ISBN 978-87-93942-90-5 (hæfte)

ISBN 978-87-93942-91-2 (pdf)